EDICT

VAN HAERE MAJESTEYT

Van den 18 April 1772.

Additioneel aen het gene van den 13 Mey 1771, op de admissie in de Religieuse Orders.

ARCHIEF COLLEGIALE O.L.V. KERK AARSCHOT

MARIA-THERESIA, by de gratie Godts, Rooms Keyserinne Douairiere, Koninginne van Duytsland, van Hongarien, van Bohemen, van Dalmatien, van Croatien, van Sclavonien, &c. Aerts-Hertoginne van Oostenryck; Hertoginne van Bourgondien, van Lothryck, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourg, van Guelder, van Milanen, van Styrien, van Carinthien, van Carniolen, van Mantua, van Parme ende Plaisance, van Wirtembergh, van Hoogh-ende-Neder-Silesien, &c. Princesse van Suabe ende van Transilvanien, Marck-Gravinne des H. Rooms-Ryckx, van Burgau, van Moravien, van Hoogh-ende-Neder-Lusatien; Gravinne van Hapsbourg, van Vlaenderen, van Artois, van Tirol, van Henegauw, van Namen, van Ferrette, van Kybourg, van Gorice ende van Gradisca; Landt-Gravinne van Alsatien, Vrouwe van de Marche van Slavonien, van Port-Naon, van Salins ende van Mechelen; Hertoginne van Lorreynen ende van Bar; Groote Hertoginne van Toscanen. Alsoo het betaemt wegtenemen de twyffelen ontstaen ten opsichte van eenige artikelen van ons Edict van den 13. Mey van den voorleden jaere, rakende de gratuiete admissie in de Geestelycke Orders, ende alsoo dese materie ons oock andersints eenighe naerdere Dispositien schynt te verey-

publié le 6 may 1772

ſchen , ſoo ist' dat Wy , by advies van Onſen Raede geordonneert in Brabant , ende ter Deliberatie van Onſen ſeer Lieven ende ſeer Beminden Schoon-Broeder ende Neve , Carel-Alexander , Hertogh van Lorrynen ende van Bar , Beſtierder van het Hoog-Meeſterſchap in Pruyſſen , Grooten Meeſter van het Duyts Order in Duytſland ende in Italien , Onſen Stadhouder, Gouverneur ende Capityn Generael der Nederlanden , hebben verklaert , geſtatueert ende geordonneert , verclaren , ſtatueren , ende ordonneren de volgende punten ende artikelen.

EERSTEN ARTIKEL.

De rate van tyd van een Penſioen van dry hondert guldens s'jaers , de welcke Wy met den IX. artikel van Ons Edict van den 13. Mey van het voorleden jaer aen de Geeſtelyke Gemeyntens toegelaeten hebben te doen betaelen door de gene die den Geeſtelyken ſtaet zullen verlaeten , geduerende hun Noviciaet , op wat manier zulks zoude mogen geſchieden , en zal niet mogen geheyſcht worden door de Clooſters der Biddende Orders die geene Goederen en vermogen te beſitten ; ende wat aengaet de Clooſters der Biddende Orders de welke Goederen vermogen te beſitten , het en zal hun uyt den hoofde van den voorſeyden IX. artikel enkelyck maer geoorloft weſen te heyſchen de rate van tyd van een Penſioen van hondert vyftig guldens s'jaers.

II.

Willende voorkomen het misbruyk het welck zoude konnen gemaeckt worden van de gedooghſaemheyt met de welke Wy by den XI. artikel van het gemeld Edict wel hebben willen toelaeten aen de Religieuſen , ſoo Mans als Vrouwen , van te mogen genieten ieder een Penſioen oft Lyf-Rente , niet excederende de vyftig guldens Brabants courant geld , ſoo verklaeren Wy dat geen Clooſter , Convent ofte Geeſtelyke Gemeynte en ſal mogen ontfangen de Capitaelen van deſe Penſioenen oft Lyf-Renten , 't zy van de Religieuſen , ſoo Mans als Vrouwen van des ſelfs Gemeynte ofte van die van al ander Clooſter , Convent ofte Geeſtelyke Gemeynte , 't zy van het

ſelven ofte van een ander Order, nochte ſigh in geender manieren directelyck oft indirectelyck, mogen belaſten met de ſelve Penſioenen oft Lyf-Renten, op de verbeurte van het Capitael ten behoeve van de Tafel der armen van de Prochie binnen welkers diſtrict de Geeſtelyke Gemeynte de welcke Onſe tegenwoordige diſpoſitie ſal overtreden hebben, gelegen ſal weſen. Daerenboven ſal de ſelve Geeſtelyke Gemeynte, als oock de vrienden en andere die aen de ſelve het Capitael der Rente, oft de weerden dier zullen beſorcht hebben, ieder van hunnen cant verbeuren eene amende gelyck aen het ſelven Capitael; waer van een derde zal verkeert worden ten behoeven van den aenbrenger; een derde ten profyte van den Officier exploitant, en het reſterende derde, ten behoeve van de ſelve Tafel der armen.

I I I.

Wy verklaeren daerenboven, ten opſichte van den XI. artikel van het Edict van den 13 Mey van den voorleden jaere, dat alle Convent, Clooſter, oft Geeſtelycke Gemynte van byde de geſlachten ſal gehouden zyn aen deſſelfs Religieuſen te beſorgen de volle Kleeagie ten alle opſichten, gelyck oock allen het gene noodigh is tot hun onderhoud en ſubſiſtentie, 't zy in ſtaet van geſontheyt oft van ſieckte, ſonder eenig het alderminſte onderſchyd oft reſerve: verbiedende wel expreſſelyck aen alle Geeſtelycke Overſten, op diergelyck voorwendſel ofte titel iet het alderminſten te wederhouden van het Penſioen oft Lyf-rente der Religieuſen, ſoo Mans als Vrouwen, nochte eenigh het alderminſte deel der ſelve Lyfrente of Penſioen te doen verkeeren ten profyte van de Gemeynte, op wat pretext het ſoude mogen weſen, op pene van duyſent Pattacons amende, te verdeylen als by den bovenſtaenden artikel: onſen wille zynde, dat iederen Religieus ende iedere Religieuſe in wiens voordeel eenigh Penſioen oft Lyf-rente gemaeckt ſal weſen, daer van geniete in 't geheel, onder de directie nochtans van ſyne ofte haere Overſten.

I V.

Wy verbieden ende interdiceren aen alle Overſten van Orders, Conventen, Clooſters ende Geeſtelycke Gemyntens van byde de geſlachten, de Novicien te aenveerden tot de Profeſſie voor den volkomen ouderdom van vyf-en-twin-

tigh jaeren, op de verbeurte, voor de eerſte contraventie, van vier duyſent guldens, te verdeylen als by den tweeden artikel, en op pene daerenboven, dat de Overſten van de Mans-Clooſters zullen verſonden worden uyt de Provincien ende Landen van Ons gebied, ende de Overſte van de Vrouw-Clooſters, afgeſeth van hunne Plaetſen, verſonden naer een ander Clooſter ende voorders gehouden zullen worden voor onbequaem om oynt eenig Ampt oft Officie in 't Order te konnen bedienen; en in cas van hervalling, Wy ordonneren dat boven de amende ende penen hier boven vaſtgeſtelt, het Convent voor altyd ſal vernietight worden, ende deſſelfs Religieuſen, 't zy Mans oft Vrouwen, verplaetſt in andere Huyſen van 't ſelve Order.

V.

Om de executie van den voorgaenden artikel des te krachtiger te verſekeren, ſoo ordonneren Wy, dat alſwanneer, ingevolge den VIII. artikel van ons Edict van den 13 Mey van het voorleden jaer, de Overſten der Geeſtelycke Gemyntens aen onſe Raeden Fiſcalen zullen kenbaer maecken den tyd van de Profeſſie van hunne Novicien, een maend voor deſe Profeſſie, met uytdruckinge van den naem van den perſoon, van de plaetſe ſynder geborte, ende van de namen van ſyn Vader, Moeder, oft Momboir, de ſelve Overſten daer by zullen moeten voegen de Doop-brieven der Novicien, behoorlyck gelegaliſeert door de Wethouderen der Plaetſen alwaer ſy Gedoopt zyn, op pene van te verbeuren de amende van twee-hondert Pattacons geſtatueert by den ſelven artikel.

V I.

Wy verklaeren eyndelyck dat, alſwanneer de amenden by de voorgaende artikelen geſtatueert, zullen verbeurt worden by Clooſters van biddende Orders, de welcke geene Goederen en vermogen te beſitten, deſe amenden zullen geëxecuteert worden op de Geeſtelycke Vaders oft Moeders van deſe Orders, ende by gebreck van den kant der Geeſtelycke Vaders ofte Moeders, in hunne qualityt, van aen de ſelve amendens te konnen voldoen, ſoo verklaeren VVy, dat de facultyt van om te gaen tot het vragen van Almoeſſen, aen deſe Clooſters ſal ontnomen worden voor den tyd van ſes maenden, alles conform

aen het gene gestatueert is by den VII. artikel van het Edict van den 13. Mey van het voorleden jaer, ende sonder prejuditie van de andere boeten besonderlyck by dit ons tegenwoordigh Edict gestatueert.

Ontbieden daer omme ende bevelen aen onse seer lieve ende getrouwe die Cancelier ende Luyden van onsen Raede van Brabant, Gouverneur van Limbourg, ende alle andere onse Justicieren, Officieren ende Onderdaenen die het aengaen magh, dat sy dese tegenwoordighe Ordonnantie onderhouden ende achtervolgen, ende de selve stiptelyck doen onderhouden ende achtervolgen, sonder verdrag, faveur, ofte dissimulatie; *WANT ONS ALSOO GELIEFT.* Des t'oirconden hebben Wy aen dese tegenwoordige doen hangen onsen grooten Segel. Gegeven binnen onse Stadt Brussel den 18 April in 't jaer ons Heeren duysent seven-hondert twee-en-seventigh, ende van onse Rycken het twee-en-dertighste. Was geparapheert, *CRUMP. v^t.* Leeger stondt: *BY DE KEYSERINNE DOUAIRIERE ENDE CONINGHINNE IN HAEREN RAEDE,* VVas onderteeckent, *F. LANNÉ*, ende den grooten Segel van *HAERE MAJESTEYT*, gedruckt in rooden wasse daer aen uythangende aen dobbelen steerte van Parkement.

TOT BRUSSEL, UYT DE KONINGLYKE DRUCKERYE.

Men vint-se by A. D'OURS, Boeck-drucker ende Boeck-verkooper in de Pondermerckt.

PRYS TWEE STUYVERS.